

HRVATSKE RIEČ

PREDPLATA: Za ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU sa dostavom u kuću mjesечно K 1:25, godišnje K 15—. Za INOZEMSTVO suviše poštarna. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

POJEDINI BROJ 10 PARA.

Izlazi utorak, četvrtak i subotu

Telefon br. 31. — Čekovni račun 71.049

UREDNIČTOV I UPRAVA „Hrvatske Rieč“ nalaze se u „Hrvatskoj Tiskari“ (Dr. Krstelj i drugi). — Rukopisi ne vraćaju se. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Tisak „Hrvatske Tiskare“ (Dr. Krstelj i drugi).

Izdavatelj i odgovorni urednik Dr. MARKO SKOČIĆ.

OGLASI PO CIENIKU.

God. IX.

SIBENIK, utorak 22. travnja 1913.

Broj 815

Spletke „u našem narodu medju Njemačkom i Macedonijom“.

Medju Njemačkom i Macedonijom žive naš narod. Tako nas je učio sam utemeljitelj stranke prava. To su nas učili stari naši književnici. To nas je učio Andrija Kačić. Tako nas uči živući narod, njegov jezik, njegovi običaji, njegova pjesma uvijek živa, uvijek jedna od Njemačke do Makedonije.

Za Starčevića naš narod je bio, jest i ostaje hrvatski, bez obzira na različita imena kojima se zove, bez obzira na različitu vjeroispovijest ili granice raznih oblasti u prošlosti i sadašnjosti.

Evo nekoliko njegovih izreka:

„U Stefanu-Dušanu ugasi se po sljednji trak prejasne hrvatske dinastie Nemanićah, koji kroz vekove i kao kralji, vladaju istočno-severnih pokrajina „Hrvatske“.

„Miloš Kobilić pokaza se Hrvatom“, jer je ranjen na razboju, medju mrtvaci i ranjenici, sabao poslednju snagu Murada ubio“.

„Hrvate Arbanske i Rašće“ itd. spominje Starčević.

„Ako je ikada muž oružjem zasluzio prestolje, taj je muž Miloš Obrenović veliki. Da bude Miloš živio tri tisuće godina nazad, njega bi haran narod bio medju polubogove namestio“.

„Čujemo da je knez Karagjorgievic svojega sina odgojio kako valja za naslednika na prestolje. Ako je to istina, on je time preveliku zaslugu stekao za svoju domovinu; dobro odgojen vladar preveliko je dobroćinstvo za narod“ (Ovo govori Starčević o današnjem kralju Petru Op. p.)

„Što čeka Srbiju ako Magjar ojači, što bi ako se Švaba na istok protegne, to, sudimo, zna svatko razuman“.

„Osim francuskoga i engleskoga prosvetljenja neima prosvetljenja u Europi. Da što, Slavosrbi znaju i za svabško prosvetljenje; ali oni znaju samo ono što drugi nitko nezna“.

„Ni Srđanom drugo neostaje nego, da se primu francuskoga ili engleskoga prosvetljenja, i da se okane barbarstva nosilo ono kimku koju mi draga“.

„Samo složna vlada Srbije može štograd, a vidjeniji muži Srbije mogu premnoga za Srbiju učiniti“.

Starčević zna i za crkvu hrvatsku „zapadnu i istočnu“, „a pučanstvo istočne crkve, većinom je starinsko pučanstvo hrvatsko, a i ostalo pretočilo se u Hrvate“.

I „u samoj Srbiji, onda kneževini, s narodnošću stoji sasvim kao i kod nas“.

„Rimljani Hrvatske ostavile dva spomenika rimštine, oba propala u zapadnoj, oba sačuvana u istočnoj crkvi. Prvi je spomenik: proglašivanje zaslужnih oseba za svecete, sasvim kako-no ih starinski Rimljani proglašavale za bogove. Tako štuje istočna crkva mnoge Nemanice i druge vredne osobe. Neznam kako je sada, nu do nedavna, ona je nadevala i ime Zvanimira; a zapadna crkva nezna ni za ime muža koji je samo za nju poginuo. Drugi je spomenik: rimska sacra gentilia t. j. svetkovina plemena. Grci, ni njihovi učenici neimadoše pleme, za to je ova svetkovina stegnuta samo na onoga, koji ju obslužava u čast svetaca, zaštitnika svoga“.

„Kažu, i lako da istinu t. j. da je sv. Sava Nemanic istočnu crkvu hrvatsku odcepio od patrijarke carigradskoga“.

„I onda još dva tri izvadaka: „Isusovci i njihov Beč s učenici stadeo duhovništvo odbijati od puka, i ono graditi osamijenim staležom...“ i t. d.

„Duhovništvo istočne crkve po Hrvatskoj i Ungariji zauze se za puk, od kojega žive i drži ga se. Biškupi, osobito metropolite, do Stratimirovića, pristaje u venac apoštolskih muževa“.

gramu. Mi koji smo dokazali da se radujemo nad uspjesima naše braće iztočne crkve, postali smo tobže veleizdajnici našeg programa, naše državne misli hrvatske, naše vjere i naroda. Tako austrijske diplome o nama bez prestanka prebiru.

Nu što će diplome, koju će one pjesmu zadipliti kad je, po Starčeviću, u Srbiji i Crnoj gori samo jedan dio cijelokupnog naroda našeg? Zar i tada moramo plesati i zove se Sbinom. Stoji naprotiv istina da je on dokazivao kako bi se cieli narod, istočni i zapadni crkve, morao nazivati Hrvatskim, jer da je to ime narodno. O Muhamedancima Bosne i Hercegovine tvrdio je Starčević da su oni najčešći pasmina hrvatska.

Starčević je znao samo za jedan jedinstveni narod, hrvatski narod, od Njemačke do Makedonije.

Ne samo, nego on je o ondašnjoj kneževini Srbiji pisao ljubavlju najvećom, davao joj savjeta kakove je ikad mogao dati najbolji Srbijanac. Njemu su i Crnogjevići kao i ostali Crnogorci Hrvati.

Kako, na koji bolji način se može govoriti o jedinstvu naroda nego je to Starčević činio?

Slovenci su Starčeviću isto takovi Hrvati kao i Srbi.

I on je svojim duhom vidio ono što se danas zbiva.

On je još 1871. naglasivao da bi, poradi zemljista položaja, naš narod sa svojim susjedima Bugarima, Grcima itd. mogao slediti Rimljane, koji su bili meštari u gradnjenu svoje države, i koji su učinili svu zemlju medju Dunajem, crnim i jadranskim morem jednim telom. Tu da bi bilo osam naroda, kojih onda ni jedan nije brojio osam miliona.

Svim mogućim spletakom i izrabljivanjima da bi se stalo na kraj: „pravi i najsigurniji, možda jedini lek, bio bi taj, da svih osam naroda načini jednu državu. Ime, oblik te države ne spadaju na stvar. To jedinstvo nemože se ni pomisliti drugačije nego na temelju podpune jednakosti svih naroda“.

„Da se bude za vremena radilo o tom jedinstvu, Starčević sudi, da bi ono već davnog bilo izvedeno, i da se budu oni narodi složno zauzeli za taj posao, on bi im stajao manje truda i žrtva nego li će ih makar koje drugo uredjenje stajati“.

„Ali kad nijedan drugi ovaj narod za to ne mari, uemožemo se ni mi (Hrvati) baviti tim poslom: današnje doba nemože to jedinstvo pasti u naš program“.

To je sve Starčević pisao još sedamdesetih godina prošloga veka. A kad je tako onda mislio zar bi drugačije sada, kad u istinu ima naroda koji se brigaju da oživotvore što je preporučivao?

A što danas austrijske diplome prebiru, kad su Grci, Bugari, Srbi i Crnogorci dokazali da znaju zajednički raditi? Što one prebiru, kad je očekivati, da će ti narodi, a valjda s njima Rumunji i Skiptari, u nedalekoj budućnosti u istinu izvesti ono što je Starčević držao najsegurnijim likom da ti narodi žive svojim životom?

Ta za ono državno jedinstvo ne treba obstojeće današnje države razarati, nego ih samo učvrstiti vezom zajedničke carine i vojničkog zajedničkog izstupa u navalni i obrani.

Pa kad to predviđamo i tomu se kao braća braću veselimo, tim više što su se barem nekoj narodi na Balkanu složili u onom što je i Starčević držao najboljim, zar treba da se obaziremo na tugaljivu diplamsku pjesmu?

A i za što bi? Zar nije očito da to koristno političko djelo balkanskih naroda nemože biti milo diplomsima i onima koji im zapovedaju? Jer zar nije bistro da bi izpunjena želja Starčevića značila isto što i obranbeni nasip za nas Hrvate?

Ali eto, mi koji se tomu veselimo, mi koji u tomu vidimo, da nam i naša kuća postaje čvršća, tobže iznevjerili smo se našem hrvatstvu, našoj vjeri, našem pro-

Novog kolegu oduševljeno pozdravio: — spljetska „Sloboda“, „Naše Jeđinstvo“ i glas naciona-anarhističke omladine, Šibenski „Naprednjak“. s.“

Na prvo puštamo da odgovor jedan svećenik iz zadarske biskupije, čije ćemo im do potrebe i u javnosti iznjeti, a odgovara im pod naslovom: „Pobožna željica austrijskog diplaša“; na drugo se evo osvrće taj „novi urednik“, akoprem bi, — priznaje — bolje učinio, da je pričapnuo komaru, neka ih malko pecne i time se zadovolji, držeće one oca Dantea: non raggioniam di loro ma guarda e passa.

Mjestni „Naprednjak“ donio je krovničarsku vest o mojoj malenkosti, a gospoda iz toga vade kapital, kog mogu dobro upotrebiti samo kod čoravih i zlobnih, ali ne kod ljudi zdrava razuma i poštena srca, jer je razlika od „oduševljeno pozdraviti“ i doneti prostu krovničarsku vest. Nu što njima neistina smeta Prozirnom tendencijom uplići i splitsku „Slobodu“, koja međutim — u koliko znamo, a pratimo je redovito — nije niti slova napisala o istom predmetu.

Što se tiče drugog prebacivanja, da sam bio saradnik lista „radikalca“ Biankinija, slobodan sam odgovorit im slediće, s tom opaskom, dakako, da odgovaram ja, ne list, — e sam u duši svojoj smatrao i još smatrati zbilja Biankinija-a relativno mnogo višim radikalcem od onih talmi „pravaša“ oko „Dana“. A da se u svom skromnom sudu niesam prevario, dokazali su najnoviji dogodjaji, koji će i poznom potomstvu pričat o napjevu austrijskih diploma i žigom sramote bilježiti sve one, te su, izravno ili neizravno u te diplome, svirali?

Naš čovjek odgovori: „Ne. To ne treba“.

Diplaš slavodobitno: „Nitja ja. O tom se radi. U tomu je sva razlika izmedju nas čistih Hrvata i onih drugih“.

I takovim argumentima misle oni koji se dali na puhanje u austrijske diplome, da su dostigli barem argumentaciju mudrog cara Salamuna.

Jer znaju li oni što je naša državna hrvatska misao? Znaju li oni što je narod?

Mi smo osvjeđeni da ne znaju ili ako znaju onda hotimice i znaju varaju neuke i računaju uprav onim neječim osebujnim u našem narodu, što je učinilo da se jedan narod razvija pod dva imena.

Hrvatu je milo svoje ime i diplaši misle da na taj ljubavi našeg naroda za svoje ime mogu graditi ciele zgrade osvada, klevete, zaglupljivanja, mržnje, bratoubjalačkog natezanja, kako bi sam narod, tobže iz ljubavi za svoje, u propast hrlio.

Pa uprav jer se na toj kukavnoj pomoći misli uspijeti i jer po tom napjevu najviše i najjače diplaši prebiru, treba dokazati da je i to jednostavna diplaška spletka.

Dr. M. D.

Dvie na odgovor.

Kako vidite, bit ćemo prisiljeni, da otvorimo rubriku pod gornjim naslovom. Razne klike i zakulisne intrige stanovitih zlobnih i drskih duša prisilit će nas na to. A žalit je vremena i papira.

Evo n. pr. u 91. broju „Riečkih Novina“ čitamo svega po malo, što se odnosi na naš list i na naše Uredništvo. Tako čitamo slijedeće:

„Zadar. (Nesuglasice u stranci prava). Pošto se u cijeloj pokrajini uzneniraju članovi stranke prava radi čudnih navalova Šibenske „Hrvatske Rieči“ proti uglednim članovima uprave stranke prava u Dalmaciji unatoč zaključku pokrajinske uprave da uprava formalno izključi iz organizacije stranke prava dra. Matu Drinkovića ili barem da ona izjaviti, da noviji rad dra. Mate Drinkovića nije ni najmanje uskladu sa disciplinom stranke. B.“

„Šibenik. (Novi urednik „Hrvatske Rieči“). U uredništvo je na novo oživjelo „H. Rieči“ došao — na poziv dra. Mate Drinkovića — poznati mladohrvat (i bivši saradnik glasila radikalca Jurja Biankinia), pravnik Ilija Despot.“

O isključenju članova uprave u stranci prava.

„Hrvatska Kruna“ povodom lažnih glasina, u savezu s gornjim naslovom, piše:

„U „Riečkim novinama“ u najnovijem broju netko iz Zadra piše o isključivanju članova iz uprave. Sva prilika, da dotičnik nije član naše organizacije, pa ne bi imao pravo da se pača u unutarnje posle naše stranke, ako neće, da se nadje u fili sa „Slobodom“ i dr.“

„Prava Crvena Hrvatska“ također pobija te glasine, tvrdeći nadalje u svom članku da između našeg lista i „Hrvatske Krune“, nije, ne može i ne smje biti razlike u shvaćanju.

Bezvjerici u stranci prava.*

Čudno držanje spljetskog „Dana“ u ovo zadnje doba potaklo je dra M. Drinkovića, da je u uvodniku „Spletke poslije zadarskog istupa“ u „Hrv. Rieči“ od 10. ov. mj. pisanje „Dana“ okrsto „austrijskim diplama“. Ne ču da to isto i ja apoditčki tvrdim, ali ipak moram priznati, da prateći

pisanje „Dana“, „Svečeničke Zajednice“ i „Riečkim Novinama“ čovjeku i nehotice dodje napast, da zaključi ono što i Dr. Drinković, ili nešto tome slično. Možda je po srijedi samo nezgodno izražavanje spomenutih katoličkih listova, a u stvari inače nema ništa, (?!) Ur.

nu onda treba i na to neumjescnosti pripaziti, jer bi kat. pokret mogao imati neprijatnji posljedici, kad bi i medju pravašima zahvatila maha bojazan, da li se štograd iz brda valja pod firmom katolicizma. Kat. pokret, ili još bolje njegovi vodji, treba da isto tako vode računa činjenicom, da većina njegovih članova ispojedica u politici pravaša načela, kao što i stranka prava računa činjenicom, da velik broj njezinih članova drži mnogo do svoje vjere. U današnji pako čas pogotovo je pogibeljno igrati se na taj način, kad je kulturna borba skroz jenjala i uzmakla pred utjecajem velikih političkih dogadjaja, koji se odigraše u našoj domovini i u njezinom neposrednom susjedstvu. Ovo je čas, u koji bi se dosadašnji plod kat. pokreta neopreznoču njegovih vodja mogao lako utopiti u vodu.... Za to i ja prihvatom poklik: katolici na oprez i ozbiljan rad....! što ga je neki Kaž. Iv. B. iz Splita doviknuo katolicima u „Riečkim Novinama“ br. 86 u članku „Cijepanje duhova u Dalmaciji“, ali u sasvim protivnom shvaćanju od moga.

Tim člankom spomenuti gospodin ujverava, da se u Dalmaciji nastavlja „naravno lučenje duhova“, da su nekoj pravaški liberalni vodji upravo u času najvećeg balkanskog oduševljenja uvidjeli zgodan čas, da za sobom povuku veći dio pravaša u liberalno bratimstvo i upotrijebili za to svedalmatinsku skupštinu u Zadru, ali da im se pokušaj izjavio te da su se s toga na spljetskom sastanku uprave stranke prava u Dalmaciji na mali uskrs opet prijavili do bolje zgrade. Kako se vidi, na dlaku kao i „Dan“ piše gosp. Kaž. Iv. B. (ak tome je i on iz Splita, mještanin „Danov“). Pisac ne

javnost. Dotična resolucija glasi: „Podizanje narodnog prosvjetljenja na temelju kršćanskih načela uz dužnu dosadašnju saobravnost prema drugim, u hrvatskom narodu priznatim vjeroispovjestima.“

U sjednici viča stranke prava u Dalmaciji držanoj dne 7. rujna 1911. popratljene su i u tom predmetu punktacije jedinstvene stranke prava, što najbolje dokaziva, da se u Dalmaciji u pravosuđu redovima nije nikad mislio na to, da stranka prava postane konfesionalnom strankom, a u svom referatu u tom predmetu, Dr. Drinčković je već onda kazao, da bi to značilo uništenje stranke. *(Op. Ured.)*

Bil je onda Kaž. IV. B. poznato, da je na toj skupštini taj važni referat izveo daž Dr. Drinčković i on je predložio rezoluciju. (Mi ju u opazu donosimo. Ured.)

U tome smjeru je stranka prava iz tog i nijek dosjedno djelevala, pri čemu se i opet najviše isticali baš ljudi oko „Hrv. Rieči“. Ne sjećam li se g. Kaž. IV. B., da je za to „Hrv. Rieč“ u lanjskoj „Mladosti“ bila prepričavana kao najbolji karijeristički put.

Pri koncu, kad već spomenut „Mladost“, nadodat će i to, da istodobno, kad se je „Hrv. Rieč“ hvatala kao najbolji karijeristički put, „Hrv. Krunz“ je bila uvrštena među zile listove, a Prodan proglašen liberalcem. Sad se je najednom preobrazio red, pa je Prodan postao klerikalac, a Drinčković liberalac i herverjanac... i opet jedan dekak, da neko boće da kaž pokreće upotrebu u svoje podne svrhe, da naime pomoći njega rastepe pravaku slogu.

Jedna rečenica g. Kaž. IV. B. u spomenutom članku valjda je nehotice umakla kroz pero, jer i ova odaje izričita smisao ovih spiskata, o kojima je govor. Rečenica glasi: „... A možda će karijeristički pokret biti primoran, da udari osnove novoj političkoj stranci u smislu da liberalci razvijaju danasnjom strankom prava“. Ovo odstriočno često piše ublažiti, kad odmah nadodaje: „No ovo mi se zadaje čini nemoguće... Ali to na stvari ne mijenja ništa. Svakako je sumnjava, vrlo sumnjava to tako često naglašavanje osnutka nove kat. političke stranke.“

Gospodo, krozmo se čorava poslati
Blaž Jurišić,
mlađatelj filozofije i katolički djak.

Crnogorska vojska biti će proti kralju Nikoli, ako ovaj popušti.

Saopćenje dopisnika „Corriere della sera“ iz Bara.

U zadnje doba pišu svjetske i naše novine, da crnogorski kralj Nikola misli zbijal popustiti u pitanju Skadra, paže da na to već pripravlja dubove, osobito svoju vojsku. Prenosimo u savezu s time iz rimskog „Tribune“ od 17. tek. br. 107, kakovo je raspoloženje crnogorske vojske:

„Danas baš kada sam bio dalje da proslijedim za Murician prispije je na povratak u logor, iz Cetinja, jedan častnik na konju, i sazvao svoje drugove, te je stao s njima da razgovara, ili bolje rekuć, nešto im je važna saopćivanje.

Poslije nekoliko njegovih izražaja, već su se opažala lica drugova mu sasmati mrija i tužna. Jedan od častnika medutim je zavikao na talijanskem jeziku: „Nek ide i nek se povuče tko hoće, crnogorski vojnici ostaju ovde!“

Častnik na konju, stisnuo je ramenima, i kao bez utjeche, povratio se je od kuda je došao.

On je saopćio drugovima, kako je Srbija odlučila uslijed energične presjece sa strane Rusije, opozvati svoju vojsku, koja se nalazi pred Skadrom.

Častnici nadodača, da njima za taj opozov nije stalo, te uskljikuju: „I ako naš Kralj posluša našlog Europe, pa da ga poprimi i naša Vlada, mi crnogorski vojnici, nećemo pod nikakovim uslovom na to pristat. — Odlučili smo poginuti do zadnjega!“

Dok je spomenuti častnik govorio svojim kolegama, koji su se u velike zabrinuti, mnogo je vojnika tu dohrilo da slušaju častnikov govor, nego ne moguće da čuju, jer je sasmati litho govorio. Na to je dan častnik, obrativ se prama vojnicima, istim saopćio o čemu se radi.

Po tom je nastao medju masom veliki žamor i tu se je čulo razjarenih i uvrijeđljivih polikli.

Častnik, koji je saopćio masi slijavi, upita vojnike, da li bi se vratili natrag, ako bi se moralo popustiti, i bi li se koji našao te bi kući otisao prije nego bi ušao slavodobito u Skadar?

„Nikako“, to je bio jednoglasni odgovor.

Posle toga, svi oni bijedni, odspani, ispađeni i izmorni — kao životinje — volnici, koji od mjeseci i mjeseci vode jedan od najžežljivih bojeva, razdjele se po kuću sančeva, apustošenih i porušenih, ponavši tu žalostnu vijest svojim drugovima“.

Dopisnik primijeti jednom častniku, da se glasa kako je Kralj sklon odreći se Skadra, našto mu častnik odgovori: „Naša je lošinka uvijek ona: Skadar ili svet! Mi se kući ne vraćamo!“ Na to će dopisnik: „Ali ako je to volja Evrope, te iako ista vaša Vlada bude prizala potrebu i korist da se razaberete i povučete, pak i na koncu ako vam i važe poglavice naredite, iz vojne discipline, dužni ste pokoriti se i poslošati!“ Častnik odgovori: „Nad svakom dužnosti i posluhu, kod naš je *duž prava!*“ Onda jedan drugi častnik nadoda: „Našu vladu sastavlja četvero osoba, a nas je na biljade!“ Treći je častnik pak rekao: „Naši vodici ne mogu naše već moraju biti s nama, a kad ne bi s nama bili, onda bi njima gore bilo. U ostalom, Evropa je gospodara da čini što je volja! Može i iskrca vojsku, te jurišati proti nama! Nek čini slobodan!“

Mi smo odlučni nek nas radje sviju omisite, i usmire, nego bi da se predademo i povučemo!“

Imati čemo Turčina pred nama, a Evropu na našim leđima. Bili čemo zlostavljeni, mačeni, iznakačeni, puščani i umorani, ali očita za to!“ Preveo M.

Kandidat trojne entente na albansko priestolje.

Vilim, prince Švedski.

Njemu je sada 28 godina. Očeno je veliku knezinju, Mariju Pavlovnu, kćer velikoga kneza, Pavla.

Austrijska Jadranska izložba.

Pred par dana primili smo iz Beča raznih reklamnih vesti o ovoj izložbi. Razumi se po sebi, da u našem listu te vesti ne nadjošte mjesto. Kimali smo samo glavom, mješići na naslov. Austrijska na — Jadrana!

Sada čitamo u uglednoj trčanskoj „Edinosti“ članak o toj izložbi, koji potpuno odgovara našem mišljenju, pa čemo po njemu pabirci:

„Za ovu izložbu — piše „Edinost“ — koja nam se oglašila sa Dunava, bila se je zainteresovala „Narodna Zajednica“ za Istru i u tom je smislu pisala na sve krajeve po Istri, ne bi li i mi mogli na toj izložbi što izložiti. Nego u zadnji čas se zapazila zlomnjera te izložbe, i onda je „Narodna Zajednica“ upozorila Hrvate i Slovence, da ne sudjeluju nipošto na toj protislavenskoj izložbi.

Pokazaše opet gospoda sa Dunava, da hoće po što po to, „Austrija ostane specijalitet-država. Ali taci b' smislu te rieči. Boje bi bilo reći: da je naša država puna abnormalnosti i absurdnosti. Absurd je i ova izložba. Izložba s naslovom „Jadranska“, a s protislavenskom tendencijom.“

Na obali Jadrana do najjužnije točke obitava slovenski i hrvatski narod, a jadranskoj izložbi podaju karakter njemački! Taj se njemački karakter ispoljuje po samim plakatima. Tu gledate oholog viteza na konju, opremljena po načinu srednjovjekovnih njemačkih vitezova, kako poblepljen okom gleda na Jadran. Kao da ga čujemo gdje govoriti: „Došao sam da te osvojim za svoju veliku, močnu i jedinstvenu Njemačku!“

Kao da htjedeš ovom izložbom i ovim izražajima simbolički podnisi njemački Drang nach Osten, te plastično pokazati ciljeve, koje im je otac Bismarck ostavio u političkom testamenatu. Ova je izložba očito i drsko izazivanje. Nigdje na plakatima slova, da nam što kaže o slovenskom i hrvatskom

narodu, nigdje podatka, simbola, slike, po čemu bi čovjek mogao suditi, da na Jadranu prebiva narod hrvatski!...

K nesmislenim odredbama u Dalmaciji, koje ogorčavaju hrvatski narod, pridošla je i ova izložba! Nu onaj njemački vitez na plakatu svima nam bez razlike, kliče, kako je neždano, da smo zdržani na branici svoje narodne časti, te svoje svete zemlje!“

Članku ne treba ništa nadodati.

Barun Konrad Hoetzendorf.

koji je zatrudio otpusti, zbog poznate župljanske afere Jandrićeve, u koju da bi bio upletjen i njegov sin.

Iz hrv. i slov. zemalja.

Pišu nam iz Zagreba:

Kao da se naš mrtvi Zagreb budu. Gradski izbori, koji se ovih dana vode, napenjuju svaku hrvatsko srce radošću i ushitom. Sjajna pobjeda sloga između hrvatsko-srpske koalicije i stranke prava, usprkos raznim rovateljima u samoj stranci i izvan nje, veseli svakog pravog Hrvata i napušta ga odusevljenjem. Bio je raznih oborotnih i Kršnjavičevih istina, ali sve lješnula, dok kandidati slojne oporbe, pobedile.

Cuje se, da se u Zagreb vraca Čuvaj.

Ne vjerujem, no ako i to bude, nepečišta neke veletovane oporbe, prava i hrvatsko-srpske koalicije, spremiće ga brzo na onaj vječni put, gdje gavrani pjevaju *requiem* političkim pigmejima i svim firjanima!

Naši dopisi.

Tijesno, 19. travnja 1913.

Dne 30. pr. mј. bl. ustoličen po mnogo poštovanom kćioniku Don Vicku Karadjoli, veličanstveni Don Ante Šarić kano stalni župnik i nadpop ovog Varača. Celo mjesto sudjelovaše riedkome slavlju. Učestvovali su Vlasti. Na objed bijahu pozvani ugledni mješčani bez razlike stranaka, kano i c. k. Činovništvo. Tekom objeda izreklo se lijepe zdravice, a na predlog gospodina R. Orade sakupila se mala svitica od Kr. 30 i 60 para za Družbu Sv. Cirila i Metoda. Tlešnjanin.

Gospodarski pregled.

Gume vrpcе za zeleno navrćanje loza.

Najkašnje za mjesec dana počeli će u mladim vinogradima zeleno navrćanje.

Nije dosta, da se pripravi panj za navrćanje po propisu, nego osim toga i znanja u navrćanju, treba je imati dobar i oštar nož i dobre gumene vrpcе, jer bez dobrih gumenih vrpcа je uspjeh žalosten, što su naši vinogradari u prošlim godinama dosta gorko na vlastitoj štetи osjetili.

Da se težak očuva prevare, i da ne kupuje slabe vrste gume za pošten dinar, sili me dužnost, da prinesem ovih par edaka.

Kroz mnogo godina mogu složavanja u Dalmaciji tražio sam neprestano dobiti gume, ali sa mnogim vrstima doživo sam razočaranja kao drugi vinogradari. Po dugom naručivanju svakovrstnih uzorska došla mi je pod ruku guma „Trissin“, koju mi je poslala tvrdka R. Öesterreicher u Beču. Kašnje je i c. k. namjesništvo naručivalo ovu vrstu gume za bezplatnu razdoblju težacima i za platu. Budući, da je guma „Trissin“ tudi jednog izvora i ne austrijskog, podigli su bečki fabrikanti tužbu i na temelju tih tužaba, naredilo je poljodjelsko ministarstvo, da se kući razne vrste gume domaće — austrijske fabrikacije. Kušalo se kod vinogradara i nekadašnje Rumelije ltd. Upravljajući lokomotiva velikim dijelom su njegovi učenici, a spremnost, kojom je bugarska željeznička uprava izpunila zahvatne mobilizacije, bila je velika zadovoljstva njemu kao osobi.

Premda je kralj Ferdinand vježdi diplomati, ipak se u razgovoru izražava sa svim srušeno i otvoreno. On je jednog dana prispjao Heppu o kušnjama i ponljenjima, što ih je morao progutati u Carigradu, samo da uzpostavlje dobre odnose sa sultonom. On drži, da je u tom

Bilo je vrsti, koje su prvi dan posle navrćanja počele pucati. Posvuda pokazala se je guma „Trissin“ kao najbolja. Pa je držao, da je najbolja, nego je i najjeftinija.

K nesmislenim odredbama u Dalmaciji, koje ogorčavaju hrvatski narod, pridošla je i ova izložba! Nu onaj njemački vitez na plakatu svima nam bez razlike, kliče, kako je neždano, da smo zdržani na branici svoje narodne časti, te svoje svete zemlje!

Članku ne treba ništa nadodati.

pogledu učinio sve, što je samo moguće: „Svaki moj pohod — reče — tamo dolje bilo je jedna tajna kalvarija!“ Konačno je držao, da je najbolja, nego je i najjeftinija. jer dok imadu druge vrste gume u kilogramu 2800 do 3000 vrpcia, imade „Trissin“ 4000 komada.

Lanske je godine pokrajinsko poljodjelsko vijeće kupilo gumu „Trissin“ po 26 K. 60 p., a nevaljanu od Hirschla po 26 K. Budući da ima „Trissin“ jednu hijadu komada u kilogramu više vrpcia, nego svaka druga, koju smo lani kušali, zato je i najjeftinija!

Lanske je godine pokrajinsko poljodjelsko vijeće kupilo gumu „Trissin“ po 26 K. 60 p., a nevaljanu od Hirschla po 26 K. Budući da ima „Trissin“ jednu hijadu komada u kilogramu više vrpcia, nego svaka druga, koju smo lani kušali, zato je i najjeftinija!

Još imade „Trissin“ jedno dobro svojstvo. Ako preostane ove godine guma,

dobra je u drugoj godini kao frška. Lani navrćalo se je sa „Trissinom“ u Vlašiću od tri godine, i držala je kao frška. Ko na oko izabira gumeni vrpci, dati će prednost moguće svakoj drugoj nego „Trissinu“, jer Trissin-guma je tanka bljedocrvena i nije kad se ju nateže tako jak kao druge, ali zato je trajna. Kobi gumu po vanjsku, lako se prevari. Tako prevari se i onaj, koji za prosuditi vršnici gume obješa na gumu uteg od pet kilograma, u dobroj vjeri ako pet kilograma drži, da je dobra, što nije istina. Gumeni vrpci se mora kušati kod navrćanja na samom panju. Ako ona odoljeva suncu i soku loze, dobra je, ako pukne kad ju sok smeti, ne valja. „Trissin“ odoljeva i suncu i soku, jer ju ne izgrize kao druge vrste. Kad navrćanja sa vrpcima „Trissin“ niti nije potrebito, da se ovijaju sa cikaretnim papirem.

Prestane li stogod „Trissingume“, sahranimo ju lijepo. Zavijmo u papir i smjestimo u skrinju, pa neka čeka drugu godinu, dočim druge vrste gume za uporabu druge godine nisu sposobne.

Sva ova svojstva „Trissina“ je i mlađarstvo poljedjelstva priznalo i naredilo pokrajinskom poljodjelskom vijeću u Zadru, da naručuje samo gumu „Trissin“ dok se ne nadje domaća fabrikacija jednake vrijednosti.

Ko sluša i ne upotrebljava druge gume za zeleno navrćanje loza nego samo gumu „Trissin“, neće se tužiti i žalostiti, da mu je uslijed slabe gume nažešena keta.

U Zadru dne 19.3. 1913.

Vjekoslav Štrekelj.

Razne vesti.

Aleksandar Hepp o bugarskom kralju Ferdinandu. U težke dane rata bilo je dugo vremena soba i glavni stan neumornoga kralja Ferdinandu bugarskog u željezničkom vlaku. U posebnom željezničkom vlaku, koji je svatko po modrim kolima i poput trešanja crvenim sv

Utemeljenje glazbe u Rogoznici.
Javljaju nam iz Rogoznice da je odbor za utemeljenje glazbe u Rogoznici prinio sljedeće darove: od Dr. i. Krstelja K 20, od gosp. Marka Stojčića K 50, od Vl. Kušića K 20, od Dr. F. Dulibića K 50.

Kao članovi podupiratelji upisaše se: Marija Bubla, Darina Koštare, Josipa Lušić, Dr. F. Dulibić, Gerolim Lušić, Špiro Škarić, Marko Lušić, Nikola Grgurević. Uprava se najlepše zahvaljuje.

Htjela otrovati svoje zave. Perina i Duma Guberin, sirote su pok. Ivana Guberine iz Doča, a zave Ane Guberine, kojoj se muž nalazi u Americi ima tomu 4 godine. Prvoj je zavi 19 god. a drugoj 25. Ana odavna svoje zave krijev omak gledaše, dok se konačno ne odluči na grdan čin, kojim htijaše jadne sirote ukločiti s puta.

Jutros naime bacila je u jelo stanovitu količinu karbolne kiseline, kojim je jelon htjela počastiti svoje zave. Perina okusi prva, ali na sreću ne okusi mnogo, nego osjetiv opekljinu u ustima, dosegli se jadu i odmah zatravljena pobrza do opć. redar. komesara g. Bumbera, te mu prijavi cielu stvar. Isti je s mesta pošao sa dva redara na lice mjesta te poveo istragu. Ana je u prvi čas sve nerekala, nu pomnijivom istragom g. komesara priznala je svoj zločin.

G. komesar, premetnuv joj kuću, našao je nad štednjakom bocu tekućine, na kojoj naslikana mrtvačka glava već unapred kaže, e je tekućina otrovna.

Ana je povedena u uze kotarskog suda, dok zave imadu da zahvale svoj spas — opreznosti.

Dioba "Plane" u Raslini. Pokrajinsko povjerenstvo za diobu obradivih obč. zemalja u Dalmaciji u sjednici 24 listopada 1912 zaključilo je, da ne uzme u pretres utok iv. Lokasa p. Frane proti diobi, jer vandobno prikazan; da budu brisani iz imenice djelbenika: Lokas Duma ud. p. Bare, jer kao udovica koja živi u zajednici s drugom obitelji ne sačinjava posebnu obitelj, a mjesto nje da bude upisan Ivan Lokas p. Frane, koji u Raslini ima kuću i posjed; Računica Kata ud. p. Jure, jer udata sa Nikom Lokasom p. Luke već upisanim, a mjesto nje da budu upisane kćeri joj Perka i Ana; da bude s uređa brisana iz imenice župnička crkva sv. Mihovila, jer pravo na dio imaju samo občinari; primilo je pak na znanje pravila diobe i naredilo tehničkom odsjeku, da izgradi osnovu diobe i da istu u svoje doba dostavi mjestnom povjerenstvu kod kot. Poglavarstva za dalnje odredbe. Sudjeć po ovome, pitanje ove diobe potaknuti i spravljeni od občine šibenske još god. 1909 imalo bi se brzo rješiti. Čudno! Za provedenje jedne diobe obč. obradivog zemljišta u jednom odlomku hoće se više godina! Zar se ne bi dalo semplificirati postupak ovih dioba, da ne bude tolike pisanje, zanoveti i dangube bez pravog razloga?

Gradsko poljevanje započet će do koji dan. U nedjelju obavljena je u občini dražba za to poljevanje i s dostačem dražbe sklopljen je ugovor. Polievat će se dva put na dan: državna cesta od mlincice g. Ivana Šupuka do izločne čoće pokrajinske bolnice, cesta od "kapelice" u Varošu do obale, cesta od okružnog suda do željeznice, put od kazališta do kuće g. J. L. Bilića, Pojedjana, obala od manastira sv. Dinka do Vrulja, glavna ulica, trg Bazilike i ulica sv. Ivana.

Poruka Uredništva. Gosp. Dr. G. Andjelinović, kojem smo već na njegovo pismo u spljetskoj "Slobodi" odgovorili, sada, nakon par rieči o otrancim frazam, u istoj "Slobodi" nam poručuje, da bi on kao pravaš i u našem lištu pisao. Čini nam se malo prekasna poruka, a mi i onako ne odgovaramo unapred da čemo što komu objelodaniti. Prije moramo viditi što, a po

mogućnosti ne odbijamo u načelu nijednom našem sumišljeniku ništa, što tiskati možemo. Tko misli da može javnoj stvari pomoći, od nas mu nemu zaprake.

Javnoj Dobrotvornosti u Šibeniku da počaste uspomenu blagopok. Isabelle de Nakić d' Orljak rođ. pl. Fenzi, darovaš: kan. Don Vicko Karadjole K 4—; učitelj Melko Rajević K 1—. Uprava najsrdačnije zahvaljuje.

Naši brzjavci.

Bombardiranje Skadra će se nastaviti?

Beč, 21 travnja. Viesti, koje se šire, kao da bi crnogorski kralj Nikola popustio u pitanju Skadra, još se ne potvrđuju. Bojat se je, da će kralj ustrajati u svojoj odluci, te se već govori o nastavljanju bombardiranja Skadra.

Mir s Turskom.

Carigrad, 21 travnja. Vlada otomanska izvještena je, da su balkanski saveznici predali odgovor na notu velevlasti. Porta drži, da će preliminari mira biti potpisani skorih dana na Čataldži.

Opet zapletaji.

Beograd, 21 travnja. „Politika“ piše, da bačanski saveznici ne pristaju na određenje sjeverne i sjevero-istočne granice Albanije. Oni hoće, da velesile promjeni te granice, inače da Srbija neće povući vojsku iz nekih prediela Albanije, koji po njezinu predlogu ne bi imali pripasti Albaniji.

Otpuštanje pričuvnika.

Beč, 21 travnja. Obzirom na poboljšanu situaciju, sastaje se danas zajedničko ministarstvo pod predsjedanjem Berchtolda u svrhu, da se otpuste pričuvnici na južnoj granici.

Buduća evropska konferanca.

Berlin, 21 travnja. „Vossische Zeitung“ javlja, da velesile vode između sebe tajni dogovor, kako bi se imala sazvati jedna buduća evropska konferanca, na kojoj bi se jednom za vazda uredio čitav kompleks balkanskih pitanja.

Gradski izbori u Zagrebu.

Zagreb, 21 travnja. Kako smo vam javili u dopisu, slogan udržene opozicije, pravaš i koalicije, slavi slavlje. U sva tri tiela pobediše kandidati složne opozicije. Veliko oduševljenje. Magjaroni sa Isom Kršnjavijem, pokunjeni. Obzoraši, uslijed poznatih manevra, zastidjeni.

Tenor Skrivanić u Zagrebu.

Zagreb, 21 travnja. Dalmatinac Škrivanić, koji je kroz više godina studirao kod raznih glasovitih pjevača u Italiji, pjeva je jučer na 20. ov. mj. po prvi put u operi „Boheme“. Slatkoča glasa publiku je zadivila. Budućnost mladom Dalmatinu je sjajna. Odboren je silnim pljeskom i viencima zbog svoga izvanrednog uspjeha.

Novi biskup za ugarske Rusine u Americi.

Budimpešta, 21 travnja. „Pesti Hirlap“ javlja iz pouzdane izvora, da je rimska kurija privoljela, neka se u sjevernu Ameriku odašalji jedan ugarski biskup za Rusine iz Ugarske, koji su se tamo naselili, a da se opozove biskup Ortinski, jer da on medju ugarskim Rusinima širi u velike rusku propagandu.

Papina bolest.

Rim, 21 travnja. Stanje sv. oca kreće na bolje. Ognjica popušta, ali liečnici obzirom na starost visokog bolestnika, još uvek stanje smatraju preozbiljnim.

(Današnje brzjavce do zaključka lista, nismo primili).

Javna zahvala.

Prigodom smrti blagopokojnog muža odnosno brata

Antuna Miškov

svima onima, koji nam bijahu pri ruci te učestvovali i odpratiše mrtve ostanke do zadnjega počinka u rodno mjesto Z. milog nam pokojnoga, nadublja hvala.

Osobita hvala veleučenom gospodinu Dru. Botteri, lečniku prvencu Šibenske bolnice, te časnim sestricom na požrtvovanom zaizimanju za vrijeme teškog bolovanja.

Zahvaljujemo velečasnom gosp. Don Jeri Aniču, župniku u Zlarinu, gosp. S. Marinu, bivšem načelniku i sinu J. F. Marinu, načelniku sadašnjem, gosp. J. Gospodnetiću, c. k. carinarskom upravitelju u Zlarinu, gosp. R. Bogliću i B. Madjariću, nadglednicima finansijske straže, gosp. učitelju M. Markoviću i gosp. A. Grbešiću, c. k. žand. n. stražematu u Zlarinu, te svima prijateljima i znancima odnosno mješćanicima, koji na osobiti način izkazaše zadnju počast i odpratiše na vječni počinak nepregorenog nam i nezaboravnog pokojnika.

Janjina-Zlarin, 14. travnja 1913.

Ana ud. Miškov, braća i sestre.

NOVO IZRADJENE

RADNIČKE KNJIGE

SLUŽBOVNE KNJIGE

NABAVLJAJU SE U

HRVATSKOJ TISKARI

(Dr. Krstelj i drug) Šibenik.

Vodovode

i

Šmrkove

svi vrsti izradjuje
najveća slavenska tvrdka
Monarkije

A N T . K U N Z
Hranice (Morava).

Praktične upute i približni
troškovnici badava.

Losconz & Hatvanski paro-
mlinovi od Borsod Mischolz
i Istvanskog dioničkog druž-
tva proizvadaju najbolje i
najizdašnje vrsti

.. BRAŠNA ..

Najveće mlinsko poduzeće.
Dnevna produkcija 700.000
kilograma brašna.

Glavno zastupstvo i skladište kod
tvrdke:
FRAN LENTIĆ Trst.

Srećke u korist „Narodne Hrvatske Straže“

5 glavnih zgoditaka

90000, 40000, 30000, 20000 i 20000 kruna, odnosno franaka i lira

dobije tekom mjeseca svibnja

u sretnom slučaju već sa uplatom samo 5 kruna onaj, koji naruči izvrstnu skupinu 5 srećaka na 70 mjeseci obroka po K 5

15 vučenja godišnje!

Zahtijevajte obširno svibanjsko izvješće o srećkama! Iz njegovog sadržaja:
Za jednu krunu 100000 franaka! Izvješće razpošilja i naruči prima za
srećkovno odijeljenje „Slovenske Straže“ g. Valentin Urbančić, Ljubljana.

„TRISSIN“.

Za moje gumene vrbce „Trissin“, koje su se pokazale kao najbolje i koje vinogradarski stručnjaci hvale, pružam jamstvo, da isti uzprkos sunca, kiše i rose, moraju 14 dana na lozi uzdržati.

U jednom kilogramu imade oko 4.000 komada.

Rudolf Oesterreicher

Beč, II. Lilienbrunnsgasse 10.

Hrvatske narodne poslovice
uredio V. J. Skarpa, cijena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

PREBLAUER, SAUERBRUNN

I AUENQUELLE

MINERALNA VODA KISELICA

Čis občiščna posve naravna alpinska kiselica, uje prilježa, preporučena od svih liečnika kao najprijezna voda za stočno piće te kao najbolje sredstvo proti želudčanim i bubrežnim te spolnim kroničnim bolestima. Budući je rasičena izobiljem ugljične kiseline, to je izvrstna za mješati sa vodom ili bilo kojim drugim pićem, te se pije veoma za njezine vrste ukuse.

Nalazi se u svakom hotelu, restauracijam i svim dućanima.

Glavno skladište za Trst, Primorje, Istru i Dalmaciju:

Hermann Tonitz, Trst.

Zastupstvo za Dalmaciju:
IVO MACHIEDO, Dubrovnik.

OGLAS.

Častimo se javiti, da uz dosadašnje naše proizvode pravimo i specijalni škerlet za naše težačke kape i ostalo u raznim vrstama, bojama i cijenama, a uspijeva nam veoma dobro.

Cijene su mu veoma umjerene. Gg. vanjski trgovci i radionice kapā, mogu se obratiti direktno tvornici za uzorke i cijene.

**PRVA DALMATINSKA TVORNICA PREDIVA I TKALA
I SPECIJALNOG ŠKERLETA**

PAŠKO RORA i drug u ŠIBENIKU.

HRVATSKA VERESIJSKA BANKA :: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2,000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTO KURENTU I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DEVIZE SE PREUZIMLJU NAJKULANTNJIJE. IZPLATE NA SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERETNICE, ZALOZNICE, SRECKE, VALUTE, KUPONE. PRODAJA SREĆAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE. OSJEGURANJE PROTI GUBITKU ŽRIEBANJA. REVIZIJA SREĆAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLATNO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

HRVATSKA TISKARA

(Dr. Krstelj i drug) :: Šibenik :: (Dalmacija).

Veliko skladište svih vrsti tiskanica za župske i občinske ureds.

Tiskanice izradjene su na finom i trajnom papiru, a cijene su im veoma niske. Pri naručbam za veću točnost, uz broj popisa valja naznačiti i naslov tiskanice.

Izrađuje sve vrsti posjetnica, poziva za zabave i koncerte, jestvenike, diplome, cienike, protokole, brošure itd. itd.

Za sokolska društva imamo naročite Clischée i znakove, te smo u mogućnosti svaku naručbu izvršiti na podpuno zadovoljstvo. Naročito smo snabdjeveni krasnim slovima za izradbu svake vrste i veličine plakata. Čista papira svake vrste i količine, kao i obvoja prodajemo uz vrlo nizke cene.

Svi poslovi izvršuju se najvećom preciznošću i vrlo brzo.

Vlastita knjigovežnica

obskrbljena svim potrebnim i najmodernijim strojevima kao i onim za rezanje, perforiranje, pozlaćivanje i t. d. Uvezuje sve crkvene knjige, Missale, protokole, brošure, te sve radnje u knjigovežku struku zasjecajuće.

Napomenuti nam je, da smo svim radnjama, kac i papiru i tiskanicama cene znatno snizili.

SPUŽAVA

RAFINIRANIH I PROSTIH . . .

svake veličine i oblike

za sve moguće potrebe te za toilette

imade veliku zalihu

SPUŽVARSKA ZADRUGA

U KRAPNUJU

Naručbe adresirati na:

Spužvarska Zadruga - Šibenik.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice

„DALMATIA“

uzdržava od 1. maja 1912. slijedeće
glavne pruge:

Trst—Metković A (poštanska)
Polazak iz Trsta ponедјeljak u 5 sati posl. podne
povratak svake subote u 6.15 sati prije podne.

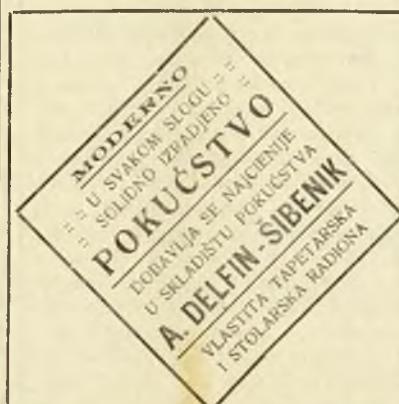
Trst—Metković B (poštanska)
Polazak iz Trsta u četvrtak u 5 sati posl. podne
povratak svake srede u 6.15 sati prije podne.

Trst—Metković C (poštanska)
Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati posl. podne
povratak u četvrtak u 6.15 sati prije podne.

Trst—Šibenik (poštanska)
Polazak iz Trsta u utorak u 5 sati posl. podne
povratak u četvrtak u 6 sati prije podne.

Trst—Makarska (trgovačka)
Polazak iz Trsta svake srede u 6 sati pos. pod.
povratak svaki ponedjeljak u 1.15 posle podne.

Trst—Vis (trgovačka)
Polazak iz Trsta u subotu u 7 sati pos. podne
povratak svaki četvrtak 7.15 pos. podne.

KO ŽELI ZDRAVLJA

neka pohodi glasovito

Spljetsko sumporno kupalište

NAGY | DRUG

koje posjeduje, kako već poznato,
najljekovitiju mineralnu vodu u Evropi.
U jednoj litri sadržano je 31.5 grama
razne soli. — Otvoreno cijelu godinu.

Prospekte šalje uprava.

VELIKA ZLATARIJA

• GI. PLANČIĆ •
Vis-STARIGRAD=Velaluka

ŠIBENIK.

INSAM & PRIMOTH
St. Ulrich, Groeden (Tirol).

Utemeljeno godine 1880.
Hiparske radnje iz drveta za crkve
Kipovi svetaca, oltari, propovjedao nice
križni putevi, raspela, jaslice itd.
Katalog uzorak s cjenama daje se badava.
Za dostavu naručbe do Štafice uključivo sa
škrinjom, ne plaća naručitelj.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu
jedini je domaći osiguravajući zavod. :: Utemeljena g. 1884.

CENTRALA: Zagreb, u vlastitoj
palači, ugao Marovske i Prera-

DOPOUŽNICE i GLAVNA ZA-
STUPSTVA: Osiek, Rieka, Sarajevo, Ljubljana i Novi Sad.

Podružnica u Trstu, Via del Lavatoio br. I., II. kat

Telefon 25-94

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete slijedeće vrsti osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
2. Osiguranja miraza.
3. Osiguranja životnih renta.

II. Protiv šteta od požara:

1. OSIGURANJA ZORADA (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica, industrijalnih poduzeća).
2. OSIGURANJA POKRETINA (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.).
3. OSIGURANJA POLJSKIH PLODINA (zita, sjena itd.).

III. Staklenih ploča protiv razlupanja.

Zavodska imovina u svim poslovnim granama iznosi K 3,013.332.66
Prihod premija s pristojbama K 1,486.297.56
Isplaćene odštete od postanka zavoda K 5,624.162.96

Sposobni posrednici i akvizitorji primaju se uz povoljne uvjete.

Zastupstvo za Šibenik i okolicu

VLAĐIMIR KULIĆ - ŠIBENIK

Izvrstna roba!

Uz tvorničke cene!

Moderne turističke košulje	komad po	K 1.70
Biele košulje za gospodu	" "	1.70
Bojadisanc košulje za gospodu	" "	1.35
Velike gaće za gospodu biele i u bojama	" "	1—
Moderne pregače za gospodje	" "	—80
Dječje pregače	" "	—60
Izvrstne košulje za gospodje	" "	1.20
Bjeće za gospodu 12 pari	" "	3.60
jake bjeće za gospodje 12 pari	" "	4.80
Rubci u bojama za glavu 12 komada	" "	3.60
Žepni rubci u bojama	" "	1.50
Žepni rubci, fini, bieli	" "	1.30

Adolf Zucker :: Plzenj (Češka).

Veliki izbor rublja. — Prodaja u svim zemljama. — Cienici badava i franko.

Pozor!

Pozor!

Gradjevni poduzetnici!

Izvrstno vapno, uz vrlo umjerene cene
dobiva se kod

I. dalmatinske tvornice vapna
u TEPLJUHU kod Siverića.

Naručbe prima te daje potanje obavjesti
Podružnica Ljubljanske Kreditne banke u Splitu.